

Vespers in de Stille Week - 2025

Protestantse Gemeente Veenendaal

Locatie: De Open Hof, 19.30 uur

Hij diende ons als een knecht

*Wij verzoeken u vriendelijk voorin de kerk plaats te nemen
en om zowel vooraf als na afloop stil te zijn.*

We volgen de liturgie zonder aankondigingen.

<i>Datum:</i>	<i>Voorganger:</i>	<i>Ouderling:</i>	<i>Organist:</i>
<i>Maandag 14 april</i>	<i>Dirma van de Wetering</i>	<i>Henny Bokje</i>	<i>Jan Zwart</i>
<i>Dinsdag 15 april</i>	<i>Alette van de Lagemaat</i>	<i>Wilma Kloet</i>	<i>Erik Westerhout</i>
<i>Woensdag 16 april</i>	<i>Agatha van Ginkel</i>	<i>Job van Hardeveld</i>	<i>Jan Zwart</i>

ORDE VAN HET AVONDGEBED

In deze vieringen blijven we zitten

Maandag 14 april: De taak van de dienaar

Meditatief orgelspel:

Hij kwam bij ons, heel gewoon. Bewerking van Dick Sanderman.

Centraal staan de zinnen:

Hij diende ons als een knecht en heeft zijn leven afgelegd.

Zie onze God, de Koning-Knecht.

Zingen: Als alles duister is (Taizé) (3x)

Als alles duister is, ontsteek dan een lichtend vuur

dat nooit meer dooft, vuur dat nooit meer dooft,

als alles duister is, ontsteek dan een lichtend vuur

dat nooit meer dooft, vuur dat nooit meer dooft.

Ondertussen wordt de kaars aangestoken

Opening

Gezegend bent U om het licht voor onze ogen ontstoken.

Wees nabij. Laat U vinden en bewaar ons voor het donker
wanneer wij hier in stilte bij elkaar zijn.

Zingen: Jezus, om uw lijden groot (Lied 558: 1 en 3, LB)

1. Jezus, om uw lijden groot,
om uw leven en uw dood
die volbrengen 't recht van God,
Kyrie eleison.

3. Om de zalving door een vrouw,
vreugdeolie, geur van rouw,
teken van wat komen zou,
Kyrie eleison.

Inleiding op het thema

Voor de vespers dit jaar is het thema 'Hij diende ons als een knecht'. Centraal staan daarvoor de lezingen uit Jesaja. Vandaag ligt het accent op de taak van Jezus, de dienaar van God. Omdat Hij zijn taak heeft volbracht, kunnen wij ons heil bij Hem zoeken en vinden. Maar vervolgens komt de vraag naar ons toe hoe wij God dienen, of wij ook dienaar zijn.

Vraag: Wat betekent dienen voor u/jou?

We luisteren naar: Ik wil jou van harte dienen. naar Jan Zwart (1877-1937)

Lezing: Jesaja 42: 1-7

Hier is mijn dienaar, hem zal Ik steunen,
hij is mijn uitverkorene, in hem vind Ik vreugde,
Ik heb hem met mijn geest vervuld.
Hij zal alle volken het recht doen kennen.
Hij schreeuwt niet, hij verheft zijn stem niet,
hij roept niet luidkeels in het openbaar;
het geknakte riet breekt hij niet af,
de kwijnende vlam zal hij niet doven.
Het recht zal hij zuiver doen kennen.
Hij zal niet uitdoven en niet breken
tot hij op aarde het recht heeft gevestigd;
de eilanden zien naar zijn onderricht uit.

Dit zegt God, de HEER,
die de hemel heeft geschapen en uitgespannen,
die de aarde heeft uitgespreid
met alles wat zij voortbrengt,
die de mensen op aarde levensadem geeft,
en levensgeest aan allen die daar verkeren:
In gerechtigheid heb Ik, de HEER, jou geroepen.
Ik zal je bij de hand nemen en je behoeden,
Ik neem je in dienst voor mijn verbond met het volk
en maak je tot een licht voor alle volken,
om blinden de ogen te openen,
om gevangenen te bevrijden uit de kerker,
wie in het duister zitten uit de gevangenis.

Zingen: Is hij een lamp die helder schijnt (Lied 459: 5, 4 en 7, LB)

5. Is hij een lamp die helder schijnt,
hij dooft de vlam niet die verkwijnt,
mijn knecht geeft gloed aan het bestaan,
hij wakkert het geringe aan.

4. Een riet dat buigt in weer en wind,
zo is mijn knecht, een mensenkind,
wat is geknakt, verbreekt hij niet,
zijn adem heelt gelijk een lied.

7. De vorst der vorsten is een knecht,
de volken komen tot hun recht,
vrijheid en vrede eren hem
die 't hart is van Jeruzalem.

Psalmgebed, gelezen en gezongen

Lezing: Psalm 27:7-9

Hoor mij, HEER, als ik tot U roep,
wees genadig en antwoord mij.
Mijn hart zegt U na: 'Zoek mijn nabijheid!'
Uw nabijheid, HEER, wil ik zoeken,
verberg uw gelaat niet voor mij,
wijs uw dienaar niet af in uw toorn.
U bent mij altijd tot hulp geweest,
verstoot mij niet, verlaat mij niet, God, mijn behoud.

[In verband met het karakter van de Stille Week zingen we deze psalm in de oude kerk-tonale modus: de bekende melodie zonder verhogingen].

Zingen: Psalm 27:4

Zoals Gij eenmaal mijn geroep verhoorde,
zo spreek weer tot uw knecht en geef hem licht.
Mijn hart zegt stil de liefelijke woorden
die Gij eens zeide: "Zoek mijn aangezicht".
Uw aangezicht, ik wil het zoeken, HEER!
Verberg het niet, beproef mij niet te zeer!
Ik hoop geen heil dan Gij voor mij bewaart,
ik smacht naar 't uur dat Gij U openbaart!

Evangelielezing: Johannes 12:1-11

Zes dagen voor Pesach ging Jezus naar Betanië, waar Lazarus woonde, die Hij uit de dood had opgewekt. Daar hield men ter ere van Hem een maaltijd; Marta bediende, en Lazarus was een van de mensen die met Hem aanlagen. Maria nam een kruikje vol kostbare, zuivere nardusolie, zalfde daarmee de voeten van Jezus en droogde ze af met haar haar. De geur van de olie trok door het hele huis. Judas Iskariot, een van de leerlingen, degene die Hem zou uitleveren, vroeg: 'Waarom is die olie niet voor driehonderd denarie verkocht om het geld aan de armen te geven?' Dat zei hij niet omdat hij zich om de armen bekommerde – hij was een dief: hij beheerde de kas en stal eruit. Maar Jezus zei: 'Laat haar, ze doet dit voor de dag van mijn begrafenis; de armen zijn immers altijd bij jullie, maar Ik niet.'

Veel Joden hadden gehoord dat Jezus daar was en gingen naar Hem toe, niet alleen om Hemzelf, maar ook om Lazarus te zien, die Hij uit de dood had opgewekt. De hogepriesters beraamden intussen een plan om ook Lazarus te doden, omdat hij er de oorzaak van was dat veel Joden naar Jezus gingen en in Hem geloofden.

Stilte: Persoonlijke meditatie

Gebeden

Zingen: Zo sterk als U (tekst: S.J. Dingemanse/ melodie: lied 221, LB)

1. Zo sterk als U, zo zwak is er geen God,
U geeft het leven door met ons te lijden.
De weg van liefde gaan is uw gebod,
zo deelt uw Zoon in onze kwade tijden.
Een kruis te dragen is uw eigen lot,
het is uw zwakheid die ons zal bevrijden.

2. Zo wijs als U, zo dwaas is er niet één,
het staat de wereld met haar wijsheid tegen.
Een Heer als U, die dient, zo is er geen,
U maakt de goden hier en nu verlegen.
De machten zijn zo koud, zo hard als steen,
U gaat voor hen op ongekende wegen.

3. Wij die in zwakheid onze wegen gaan,
wij bidden dat U ons uw kracht wilt geven.
Geef ons uw Geest, leer ons uw wijsheid aan,
wil toch de hardheid van ons hart vergeven,
dat wij uw vreemde goedheid gaan verstaan
en uit uw dwaze liefde zullen leven.

Zegenbede

Moge de HEER ons zegenen en ons beschermen,
moge de HEER het licht van zijn gelaat over ons doen schijnen en ons genadig zijn,
Moge de HEER ons zijn gelaat toewenden en ons vrede geven.
Amen.

Collecte: Gave Zomerkampen

WILT U DEZE LITURGIE WEER TERUGLEGGEN ACHTER IN DE KERK?

ORDE VAN HET AVONDGEBED

In deze vieringen blijven we zitten

Dinsdag 15 april: Bekend gemaakt

Meditatieve muziek: Vlammen zijn er vele, koraalbewerking.

Zingen: Als alles duister is (Taizé) (3x)

Als alles duister is, ontsteek dan een lichtend vuur
dat nooit meer dooft, vuur dat nooit meer dooft,
als alles duister is, ontsteek dan een lichtend vuur
dat nooit meer dooft, vuur dat nooit meer dooft.

Ondertussen wordt de kaars aangestoken

Opening

Gezegend bent U om het licht voor onze ogen ontstoken.
Wees nabij. Laat U vinden en bewaar ons voor het donker
wanneer wij hier in stilte bij elkaar zijn.

Zingen: Vlammen zijn er vele (Lied 970: 1, 4 en 5, LB)

1 Vlammen zijn er vele, één is het licht,
licht van Jezus Christus,
vlammen zijn er vele, één is het licht,
wij zijn één in Christus.

4. Velen mogen dienen als onze Heer,
Hij wast onze voeten,
velen mogen dienen als onze Heer,
wij zijn één in Christus.

5. Leden zijn er vele, één is zijn kerk,
wij zijn Christus' lichaam,
leden zijn er vele, één is zijn kerk,
wij zijn één in Christus.

Inleiding op het thema

Een spannende lezing straks uit het evangelie. De ene leerling speelt onschuld en krijgt van Jezus toestemming om op weg te gaan om zijn werk te gaan doen. De andere leerling staat op voor Jezus en doet grote beloften. Wij weten hoe het verhaal afloopt. Denk nu alvast na wat jij zou doen als je in de schoenen van een leerling van Jezus stond

We luisteren naar: Aria van J.S. Bach

Lezing Jesaja 49:1-6

Eilanden, hoor mij aan,
verre volken, luister aandachtig.
Al in de schoot van mijn moeder
heeft de HEER mij geroepen,
nog voor ze mij baarde noemde Hij mijn naam.
Mijn tong maakte Hij scherp als een zwaard,
Hij hield me verborgen in de schaduw van zijn hand;
Hij maakte me tot een puntige pijl,
Hij stak me weg in zijn pijlkoker.
Hij heeft me gezegd: 'Mijn dienaar ben jij.
In jou, Israël, toon Ik mijn luister.'
Maar ik zei: 'Tevergeefs heb ik me afgemat,
ik heb al mijn krachten verbruikt,
het was voor niets, het heeft geen zin gehad.
Maar de HEER zal mij recht doen,
mijn God zal mij belonen.'
Toen sprak de HEER –
Hij die mij al in de moederschoot
gevormd heeft tot zijn dienaar
om Jakob naar Hem terug te brengen,
om Israël rond Hem te verzamelen,
zodat ik aanzien zou genieten bij de HEER
en mijn God mijn sterkte zou zijn.
Hij zei: 'Dat je mijn dienaar bent
om de stammen van Jakob op te richten
en de overlevenden van Israël terug te brengen,
dat is nog maar het begin.
Ik zal je maken tot een licht voor alle volken,
opdat de redding die Ik brengen zal
tot aan de einden der aarde reikt.'

Meditatieve muziek: Andante in C van W.A. Mozart

Psalmgebed, gelezen en gezongen

Lezing: Psalm 71: 4-7

Mijn God, bevrijd mij uit de hand van schurken,
uit de greep van wrede onderdrukkers.
U bent mijn enige hoop,
HEER, mijn God,
van jongs af vertrouw ik op U.
Al vanaf mijn geboorte steun ik op U,

al in de moederschoot was U het die mij droeg,
U wil ik altijd loven.
Voor velen ben ik een teken:
U bent mijn veilige schuilplaats.

Zingen: Psalm 71: 3

Bevrijd mij van den goddeloze
en laat toch nimmer toe
dat hij mij onrecht doe.
Verlos mijn leven van den boze.
Op U, HEER, blijf ik bouwen
met kinderlijk vertrouwen.

Meditatieve muziek:

Choral 'Schaff's mit mir, Gott, nach deinem Willen' van J.S. Bach

Evangelielezing Johannes 13: 21-27 en 36-38

Nadat Jezus dit gezegd had werd Hij diepbedroefd, en Hij verklaarde: 'Werkelijk, Ik verzeker jullie, een van jullie zal Mij uitleveren.' De leerlingen keken elkaar aan en vroegen zich af wie Hij bedoelde. Een van hen, de leerling van wie Jezus veel hield, lag bij de maaltijd aan Jezus' zijde aan, en Simon Petrus beduidde hem dat hij moest vragen wie Jezus bedoelde. Daarop boog de leerling zich dicht naar Jezus toe en vroeg: 'Wie, Heer?' 'Degene aan wie Ik het stuk brood geef dat Ik nu in de schaal doop,' zei Jezus. Hij doopte een stuk brood in de schaal en gaf het aan Judas, de zoon van Simon Iskariot.

Simon Petrus vroeg: 'Waar gaat U naartoe, Heer?' Jezus antwoordde: 'Waar Ik heen ga, kun jij nog niet komen, later zul je Mij volgen.' 'Waarom kan ik U nu niet volgen, Heer? Ik wil mijn leven voor U geven!' zei Petrus. Maar Jezus zei: 'Jij je leven voor Mij geven? Werkelijk, Ik verzeker je, nog voor de haan kraait zul jij Mij driemaal verloochenen.'

Stilte: Persoonlijke meditatie

Gebeden

Zingen: Een mens te zijn op aarde (Lied 538:1 en 4, LB)

1. Een mens te zijn op aarde
in deze wereltijd,
is leven van genade
buiten de eeuwigheid,
is leven van de woorden
die opgeschreven staan
en net als Jezus worden
die 't ons heeft voorgedaan.

4. Een mens te zijn op aarde
in deze wereldtijd,
dat is de Geest aanvaarden
die naar het leven leidt:
de mensen niet verlaten,
Gods woord zijn toegedaan,
dat is op deze aarde
de duivel wederstaan.

Zegenbede

Moge de HEER ons zegenen en ons beschermen,
moge de HEER het licht van zijn gelaat over ons doen schijnen en ons genadig
zijn,
Moge de HEER ons zijn gelaat toewenden en ons vrede geven.
Amen.

Collecte: Gave Zomerkampen

WILT U DEZE LITURGIE WEER TERUGLEGGEN ACHTER IN DE KERK?

ORDE VAN HET AVONDGEBED

In deze vieringen blijven we zitten

Woensdag 16 april: De lijdende dienaar

Meditatief orgelspel: Herzliebster Jesu, was hast du verbrochen.
Orgelkoraal van Helmut Walcha (1907-1991).

Zingen: Als alles duister is (Taizé) (3x)

Als alles duister is, ontsteek dan een lichtend vuur
dat nooit meer dooft, vuur dat nooit meer dooft,
als alles duister is, ontsteek dan een lichtend vuur
dat nooit meer dooft, vuur dat nooit meer dooft.

Ondertussen wordt de kaars aangestoken

Opening

Gezegend bent U om het licht voor onze ogen ontstoken.
Wees nabij. Laat U vinden en bewaar ons voor het donker
wanneer wij hier in stilte bij elkaar zijn.

Zingen: Ik wil mij gaan vertroosten (Lied 562: 1, 2 en 3, LB)

1. Ik wil mij gaan vertroosten
in 't lijden van mijn Heer,
die zelf bedroefd ten dode
terneer boog keer op keer
en zocht in zijn ellende
naar troost om voort te gaan,
tot Hem wil ik mij wenden,
o Jesu, zie mij aan.

2. Hoe sloeg ik ooit uw woorden
weerspanning in de wind,
wilde niet zien of horen
hoezeer ik werd bemind,
mijn leven liep verloren,
uw stem bracht mij tot staan,
U bidt voor wie U hoonden-
o Jesu, zie mij aan!

3. Mijn Heer, die om mijn zonden
in doem en duisternis
ontluisterd en geschonden

aan het kruis gehangen is
Al ben ik u onwaardig.
Mijn toevlucht is uw naam ,
mijn redder , mijn genade,
o Jesu, zie mij aan

Inleiding op het thema

Verraden worden en dat berustend en lijdzaam ondergaan. Dat is wat we vanavond tegenkomen. Dat is wat Jezus doet: berustend en lijdzaam onrecht ondergaan en dan te blijven vertrouwen op God. De focus van vanavond is hoe Jezus omgaat met zijn verrader. Hij weet wie hij is. Hij viert zelfs nog een maaltijd met hem. Hij stopt hem niet. Hij gaat berustend en lijdzaam de weg van God. Vraag: Wat kunnen we van Jezus leren over omgaan met verraad en vertrouwen op God?

We luisteren naar: Inventione van A. de Klerk

Lezing: Jesaja 50:4-9a

God, de HEER, schoolde mijn tong als die van een leerling,
zodat ik de moedeloze kan opbeuren.
Elke ochtend wekt Hij mijn oor, rust mij toe om als leerling te luisteren.
God, de HEER, heeft mijn oren geopend en ik heb geen verzet geboden, ik ben niet teruggedeinsd.
Ik heb mijn rug blootgesteld aan mijn folteraars,
wie mij de baard uittrokken, bood ik mijn wangen aan.
Ik heb mijn gezicht niet verborgen toen ze mij beschimpten en bespuwden.
God, de HEER, zal mij helpen,
daarom word ik niet gekwetst
en is mijn gezicht zo onbewogen als een rots,
want ik weet dat ik niet beschaamd zal staan.
Hij die mij recht verschaft is nabij.
Wie durft tegen mij een geding aan te spannen?
Laten we samen voor het gerecht verschijnen.
Wie is mijn tegenstander in deze zaak?
Laat hij mij tegemoet treden.
God, de HEER, zal mij helpen –
wie zal mij dan veroordelen?

We luisteren naar: Lamento van A. Guilmant

Psalmgebed, gelezen en gezongen

Lezing: Psalm 69 : 8-14

Om U moet ik smaad verduren
en bedekt het schaamrood mijn gezicht.
Ik ben voor mijn broers een vreemde geworden,
een onbekende voor de zonen van mijn moeder.
De hartstocht voor uw huis heeft mij verteerd,
de smaad van wie U smaadt, is op mij neergekomen.

Ik hilde tranen toen ik vastte,
maar hoon was mijn deel,
ik hulde mij in een boetekleed,
maar werd een mikpunt van spot.
In de stadspoort wordt over mij gepraat,
dronkaards zingen liedjes over mij.

En nu, HEER, richt ik mijn gebed tot U,
laat dit een uur zijn van mededogen.
Groot is uw liefde, God, antwoord mij,
toon uw trouw en red mij.

Zingen: Psalm 69: 8

Maar ik, die diep gebukt ga onder leed,
Ik zal nochtans uw grote goedheid prijzen.
Dat is U liever, Heer, dan eerbewijzen,
Offers waarmee men voor het altaar treedt.
Als uit de afgrond zo uw lof opgaat,
Dan zal dat uw bedroefden blijdschap geven,
Daar Gij de onderdrukten gadeslaat.
Gij allen die God, zoekt, uw hart herleve!

Evangelielezing: Mattheus 26:14-25

Daarop ging een van de twaalf, namelijk Judas Iskariot, naar de hogepriesters en zei: 'Wat krijg ik van u als ik Hem aan u uitlever?' Ze betaalden hem dertig zilverstukken. Vanaf dat moment zocht hij een gunstige gelegenheid om Hem uit te leveren.

Op de eerste dag van het feest van het Ongedesemde brood kwamen de leerlingen naar Jezus toe en vroegen: 'Waar wilt U dat wij voorbereidingen treffen zodat U het pesachmaal kunt eten?' Hij gaf hun de opdracht om naar een zeker persoon in de stad te gaan en hem te zeggen: 'De meester laat u weten: "Mijn tijd is nabij; Ik wil met mijn leerlingen bij u het pesachmaal gebruiken."' De leerlingen deden wat Jezus hun had opgedragen en bereidden het pesachmaal.

Toen de avond was gevallen, lag Hij samen met de twaalf aan voor de maaltijd. Onder het eten zei Hij tegen hen: 'Ik verzeker jullie: een van jullie zal Mij

uitleveren.' Dit bedroefde hen zeer, en de een na de ander vroegen ze Hem: 'Ik toch niet, Heer?' Hij antwoordde: 'Hij die tegelijk met Mij iets uit de schaal nam, die zal Mij uitleveren. De Mensenzoon zal heengaan zoals over Hem geschreven staat, maar wee de mens door wie de Mensenzoon uitgeleverd wordt: het zou beter voor hem zijn als hij nooit geboren was.' Toen zei ook Judas, die Hem zou uitleveren: 'Ik ben het toch niet, rabbi?' Jezus antwoordde: 'Jij zegt het.'

Stilte: Persoonlijke meditatie

Gebeden

Zingen: O liefde die verborgen zijt (Lied 561: 1, 4 en 5, LB)

1. O liefde die verborgen zijt
in diepe stilten eeuwigheid,
erbarm u over ons bestaan,
het wordt verraden en verdaan.

4. O liefde uit de eeuwigheid
die met ons mens geworden zijt,
wij bidden, laat ons niet alleen
in al het duister om ons heen,

5. opdat ook wij o Heer U niet
verlaten in uw diep verdriet
maar bij U zijn in al de pijn
waarmee de mensen mensen zijn.

Zegenbede

Moge de HEER u zegenen en u beschermen,
moge de HEER het licht van zijn gelaat over u doen schijnen en u genadig zijn,
Moge de HEER u zijn gelaat toewenden en u vrede geven.
Amen

Collecte: Gave Zomerkampen

WILT U DEZE LITURGIE MEENEMEN OF WEER TERUGLEGGEN ACHTER IN
DE KERK?

